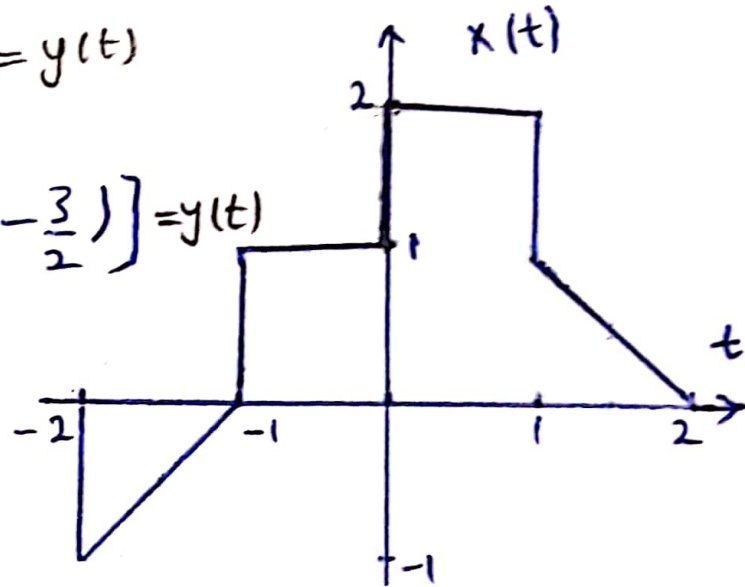
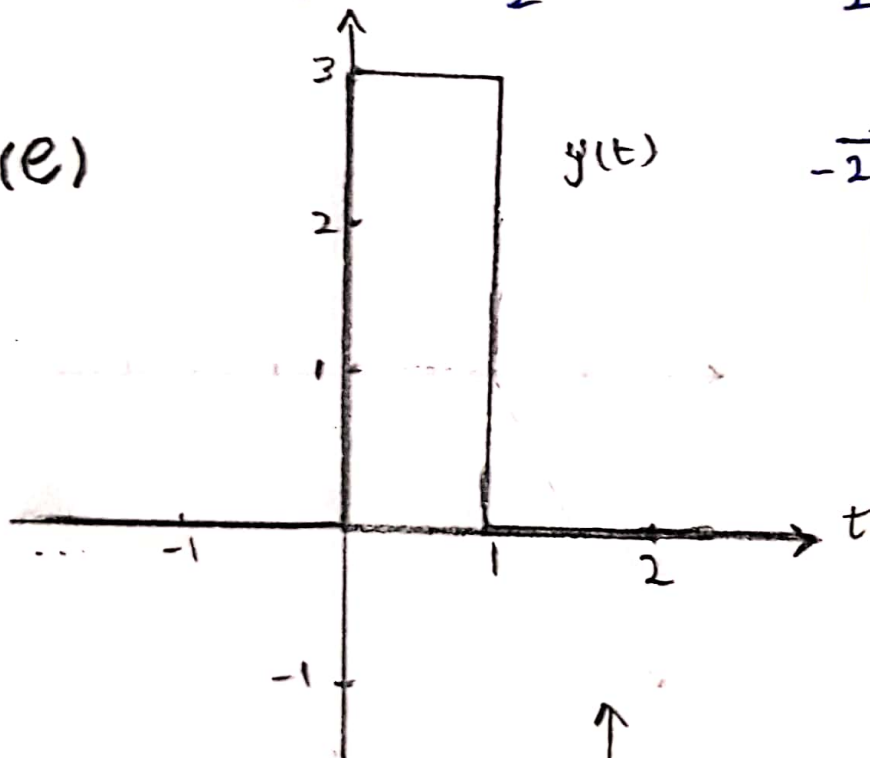

21 - Sketch and label each signal:

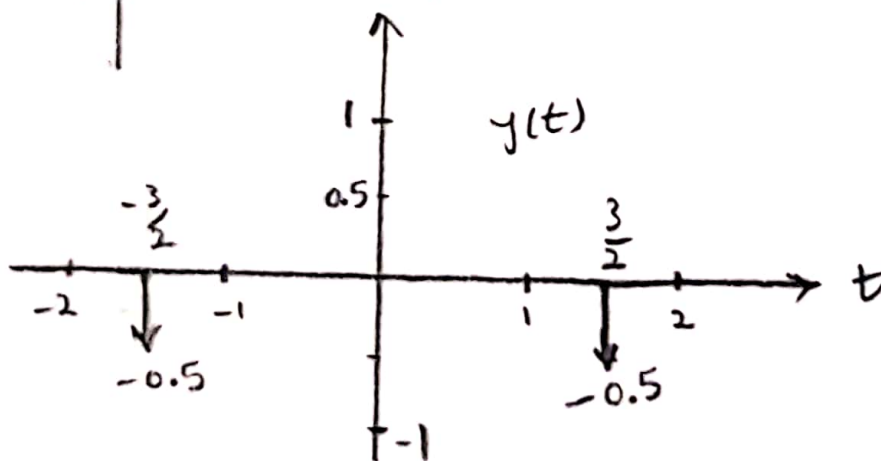
(e) $[x(t) + x(-t)]u(t) = y(t)$

(f) $x(t) [\delta(t + \frac{3}{2}) - \delta(t - \frac{3}{2})] = y(t)$

(e)

(f)

25 - Is periodic? If yes, what is fundamental period?

$$(b) x(t) = e^{j(\pi t - 1)}$$

if $x(t)$ is periodic then: $x(t+T) = x(t)$

$$\Rightarrow e^{j(\pi(t+T) - 1)} = e^{j(\pi t - 1)}$$

$$\Rightarrow \cancel{e^{j(\pi t - 1)}} \cdot e^{j\pi T} = \cancel{e^{j(\pi t - 1)}} \Rightarrow e^{j\pi T} = 1$$

$$\Rightarrow T = \frac{2\pi}{\pi} = 2 \Rightarrow \boxed{x(t) \text{ is periodic, } T=2}$$

$$(c) x(t) = \left[\cos\left(2t - \frac{\pi}{3}\right) \right]^2 = \left[1 + \cos\left(4t - \frac{2\pi}{3}\right) \right] / 2$$

$x(t)$ در فرم سینوسی است و متناوب است و دوره تناوب اصلی آن

$$\text{برابر با } T = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2} \text{ می باشد.}$$

$$\boxed{x(t) \text{ is periodic, } T = \frac{\pi}{2}}$$

$$(e) x(t) = \mathcal{E}v\{\sin(4\pi t)u(t)\}$$

$$x(t) = \frac{\sin(4\pi t)u(t) + \sin(-4\pi t)u(-t)}{2}$$

$$= \sin(4\pi t) \left(\frac{u(t) - u(-t)}{2} \right)$$

متناوب نیست!

در نتیجه مجموع، $x(t)$ متناوب نیست...

$$\boxed{x(t) \text{ is not periodic}}$$

26- Is periodic? If yes, fundamental period?

$$(e) \quad x[n] = 2\cos\left(\frac{\pi}{4}n\right) + \sin\left(\frac{\pi}{8}n\right) - 2\cos\left(\frac{\pi}{2}n + \frac{\pi}{6}\right)$$

$$T_{\cos\left(\frac{\pi}{4}n\right)} = \frac{2\pi}{\frac{\pi}{4}} = 8$$

$$T_{\sin\left(\frac{\pi}{8}n\right)} = \frac{2\pi}{\frac{\pi}{8}} = 16$$

$$T_{\cos\left(\frac{\pi}{2}n + \frac{\pi}{6}\right)} = \frac{2\pi}{\frac{\pi}{2}} = 4$$

$$\left. \begin{array}{l} T_{\cos\left(\frac{\pi}{4}n\right)} = 8 \\ T_{\sin\left(\frac{\pi}{8}n\right)} = 16 \\ T_{\cos\left(\frac{\pi}{2}n + \frac{\pi}{6}\right)} = 4 \end{array} \right\} \rightarrow T_{x[n]} = \text{r.p.v.}(4, 8, 16) = 16$$

$x[n]$ is periodic and $T = 16$

17. Which of "Memoryless, TI, Linear, Causal, stable" hold in each system?

$$(C) \quad y(t) = \int_{-\infty}^{2t} x(\tau) d\tau$$

* Memoryless :

خیر، سیستم فوق حافظه دار است زیرا (مقدار تهن با تهن حافظه ورین) داریم:

$$t=1 \rightarrow y(1) = \int_{-\infty}^2 x(\tau) d\tau$$

$y(1)$: t ها به غیر از $t=1$ هم وابسته است پس سیستم حافظه دار است.

* Time Invariant :

$$x_1(t) \rightarrow \boxed{y(t) = \int_{-\infty}^{2t} x(\tau) d\tau} \rightarrow y_1(t) = \int_{-\infty}^{2t} x_1(\tau) d\tau$$

$$x_2(t) = x_1(t+t_0) \rightarrow \boxed{y(t) = \int_{-\infty}^{2t} x(\tau) d\tau} \rightarrow y_2(t) \stackrel{?}{=} y_1(t+t_0)$$

$$\begin{aligned} y_2(t) &= \int_{-\infty}^{2t} x_2(\tau) d\tau = \int_{-\infty}^{2t} x_1(\tau+t_0) d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{2t+t_0} x_1(u) du \\ y_1(t+t_0) &= \int_{-\infty}^{2(t+t_0)} x_1(\tau) d\tau \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \begin{array}{l} y_2(t) \neq y_1(t+t_0) \\ \longrightarrow \end{array}$$

∴ Sys (TV) Time Variant

* Linear :

$$\left. \begin{array}{l} x_1(t) \rightarrow y_1(t) \\ x_2(t) \rightarrow y_2(t) \end{array} \right\} \rightarrow x_3(t) = ax_1(t) + bx_2(t)$$

$$x_3(t) \rightarrow y_3(t) \stackrel{?}{=} ay_1(t) + by_2(t)$$

$$\begin{aligned} y_3(t) &= \int_{-\infty}^{2t} x_3(\tau) d\tau = \int_{-\infty}^{2t} [ax_1(\tau) + bx_2(\tau)] d\tau \\ &= \int_{-\infty}^{2t} ax_1(\tau) d\tau + \int_{-\infty}^{2t} bx_2(\tau) d\tau = ay_1(t) + by_2(t) \end{aligned}$$

میں در مجموع، جین $y_3(t) = ay_1(t) + by_2(t)$ ، سیستم خطی، لک.

* causal : (در سیستم آئندہ گزیرنداشتہ ہائیم !)
 این سیستم علیٰ صفت زیرا مثلاً در لحظہ $t=1$ داریم:

$$y(1) = \int_{-\infty}^2 x(\tau) d\tau$$

کاملاً بدیهی است کہ بہ زمان صافی $t > 1$ ہم برای حل استقرار
 و بہ دست آوردن $y(1)$ نیاز داریم پس کاملاً سیستم آئندہ گزیر
 دارد و علیٰ صفت، (non-causal)

* Stable (اگر سیستم BIBO پایدار باشد، یک سیستم پایدار است)

$$x(t) \triangleq 1 \Rightarrow \lim_{t \rightarrow \infty} \int_{-\infty}^{2t} d\tau = \int_{-\infty}^{+\infty} d\tau = \infty$$

$$\Rightarrow \lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \infty$$

پس سیستم BIBO صفت و درنتیجہ پایدار (Stable) ہم
 صفت.

$$1e) y(t) = \begin{cases} 0 & x(t) < 0 \\ x(t) + x(t-2) & x(t) \geq 0 \end{cases}$$

* Memory less :

$$x(-2) \text{ و } x(0) \geq 0, t=0 \quad \text{سistem حافظه دار است}$$

$$y(0) = x(-2) + x(0) \quad \text{و واضح است که } t = -2 < 0 \text{ وابسته است به سابقه دار است}$$

* Time Invariant :

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t)$$

$$x_2(t) = x_1(t+t_0) \rightarrow y_2(t) \stackrel{?}{=} y_1(t+t_0)$$

$$y_2(t) = \begin{cases} 0 & x_2(t) < 0 \\ x_2(t) + x_2(t-2) & x_2(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & x_1(t+t_0) < 0 \\ x_1(t+t_0) + x_1(t+t_0-2) & x_1(t+t_0) \geq 0 \end{cases}$$

$$= y_1(t+t_0) \Rightarrow \text{System is TI}$$

* linear :

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t)$$

$$x_2(t) \rightarrow y_2(t)$$

$$x_3(t) = ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow y_3(t) \stackrel{?}{=} ay_1(t) + by_2(t)$$

$$y_3(t) = \begin{cases} 0 & x_3(t) < 0 \\ x_3(t) + x_3(t-2) & x_3(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & ax_1(t) + bx_2(t) < 0 \\ ax_1(t) + bx_2(t) + a(x_1(t-2) + x_2(t-2)) & ax_1(t) + bx_2(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & = ax_0 + bx_0 \\ a(x_1(t) + x_1(t-2)) + b(x_2(t) + x_2(t-2)) & ax_1(t) + bx_2(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & ax_1(t) < 0 \\ a(x_1(t) + x_1(t-2)) & ax_1(t) \geq 0 \end{cases} + \begin{cases} 0 & x_2(t) < 0 \\ b(x_2(t) + x_2(t-2)) & x_2(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y_3(t) = ay_1(t) + by_2(t) \Rightarrow \text{System is linear}$$

* Causal:
از ظاهر و فرم گرفتن $y(t)$ می‌توان دید که هیچگاه به t گذشته اشاره
در استنباط و عملیات آنده نمی‌شود. پس سیستم عللی (Causal) است.

* Stable (BIBO)

$$\forall t \quad |x(t)| \leq M$$

$$|y(t)| = \begin{cases} 0 & x(t) < 0 \\ |x(t) + x(t-2)| & x(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$< \begin{cases} 0 & x(t) < 0 \\ |x(t)| + |x(t-2)| & x(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$< \begin{cases} 0 & x(t) < 0 \\ 2M & x(t) \geq 0 \end{cases}$$

$$< \max\{0, 2M\} = 2M \Rightarrow \text{سیستم BIBO است و در نتیجه Stable می‌باشد.}$$

$$(g) y(t) = \frac{d}{dt} x(t) = x'(t)$$

* Memoryless :
 سیستم مشتق گر حافظ دار است به دلیل تعریف مشتق که به یک همگامی نیاز دارد پس مشتق مشتق گر حافظ دار است.
 $y(t) = \frac{d}{dt} x(t) = \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{x(t+\Delta t) - x(t)}{\Delta t}$ که $\Delta t^+ = \Delta t$ یا $\Delta t^- = \Delta t$ در مشتق سیستم مشتق گر حافظ دار است.

* Time Invariant :

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t)$$

$$x_2(t) = x_1(t+t_0) \rightarrow y_2(t) \stackrel{?}{=} y_1(t+t_0)$$

$$y_2(t) = \frac{d}{dt} x_2(t) = \frac{d}{dt} x_1(t+t_0) \stackrel{\substack{\uparrow \\ \text{مشتق نسبت به } t}}{=} \frac{d}{d(t+t_0)} x_1(t+t_0) \stackrel{\substack{\uparrow \\ dt = d(t+t_0)}}{=} y_1(t+t_0) \Rightarrow \text{سیستم TI است.}$$

* linear :

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t)$$

$$x_2(t) \rightarrow y_2(t)$$

$$x_3(t) = ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow y_3(t) \stackrel{?}{=} ay_1(t) + by_2(t)$$

$$y_3(t) = \frac{d}{dt} x_3(t) = \frac{d}{dt} (ax_1(t) + bx_2(t)) \\ = \frac{d}{dt} ax_1(t) + \frac{d}{dt} bx_2(t) = ay_1(t) + by_2(t) \\ \text{سیستم خطی (linear) است.}$$

* causal :

سیستم علتی نیست، چون مشتق عبارت است از حدگیری در یک همگامی از آنجا که همگامی هم t^+ و هم t^- است، پس در سیستم پس گویند و آنسوزه نوسان داریم $\Leftarrow$ علتی نیست. اما اگر صرفاً فقط در از مشتق بگیریم، مشتق چه باشد؟ علتی است اما مشتق را $\Leftarrow$ علتی نیست.

* Stable (BIBO)

سیستم پایدار نیست زیرا اگر $x(t)$ نامحدود باشد، در $y(t)$ ، ضریب $(k(t))$ خواهیم داشت و $y(t)$ نیز نامحدود خواهد شد.

جمع بیند، باسنگ ها، منت : c, e, g

c: linear

e: Time Invariant, linear, causal, Stable

g: Time Invariant, linear, Causal

28: like Question 27 but for discrete-times.

$$(c) y[n] = n x[n]$$

* Memory less :

بدستیم به حافظه است زیرا برای هر n خروجی فقط به مقدار ورودی در لحظه n وابسته است.

* Time Invariant :

$$x_1[n] \rightarrow y_1[n]$$

$$x_2[n] = x_1[n+n_0] \rightarrow y_2[n] \stackrel{?}{=} y_1[n+n_0]$$

$$y_2[n] = n x_2[n] = n x_1[n+n_0] \quad \left. \begin{array}{l} \\ y_1[n+n_0] = (n+n_0) x_1[n+n_0] \end{array} \right\} \Rightarrow y_2[n] \neq y_1[n+n_0]$$

$$y_1[n+n_0] = (n+n_0) x_1[n+n_0]$$

سیستم TV (Time variant) است.

* Linear :

$$x_1[n] \rightarrow y_1[n]$$

$$x_2[n] \rightarrow y_2[n]$$

$$x_3[n] = a x_1[n] + b x_2[n] \rightarrow y_3[n] \stackrel{?}{=} a y_1[n] + b y_2[n]$$

$$y_3[n] = n x_3[n] = n (a x_1[n] + b x_2[n])$$

$$= a n x_1[n] + b n x_2[n] = a y_1[n] + b y_2[n]$$

در نتیجه سیستم خطی است.

* Causal :

از فرم سیستم بدست می آید که برای n_0 به $n > n_0$ نیاز نداریم و در حقیقت آنکه تنها به مقدار ورودی در لحظه n وابسته است.

* Stable (BIBO) :

$$\forall n \quad |x[n]| \leq M$$

$$|y[n]| = |n x[n]| = |n| |x[n]| \leq M |n|$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} |y[n]| = \lim_{n \rightarrow \infty} M |n| = \infty$$

سیستم بیگرن است و ناپایدار است.

$$(f) y[n] = \begin{cases} x[n] & n \geq 1 \\ 0 & n = 0 \\ x[n] & n \leq -1 \end{cases} = \begin{cases} x[n] & n \neq 0 \\ 0 & n = 0 \end{cases}$$

* Memory less:

در سیستم حافظه است زیرا برای هر n ، خروجی فقط به مقدار ورودی در لحظه n وابسته است.

* Time Invariant :

سیستم (Time variable) TV : غیر قابل تغییر :

$$n=-1 \rightarrow y_1[-1] = x_1[-1]$$

حال اگر تا غیر 1 واحد باقی باشد، داریم :

$$n_0 = 1 \rightarrow y_2[-1] = x_1[0] \neq 0$$

* linear :

$$x_1[n] \rightarrow y_1[n]$$

$$x_2[n] \rightarrow y_2[n]$$

$$x_3[n] = ax_1[n] + bx_2[n] \rightarrow y_3[n] = ay_1[n] + by_2[n]$$

$$y_3[n] = \begin{cases} x_3[n] & n \neq 0 \\ 0 & n = 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} ax_1[n] + bx_2[n] & n \neq 0 \\ 0 & n = 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} ax_1[n] & n \neq 0 \\ 0 & n = 0 \end{cases} + \begin{cases} bx_2[n] & n \neq 0 \\ 0 & n = 0 \end{cases}$$

$$= ay_1[n] + by_2[n] \rightarrow \text{سیستم خطی است}$$

* Causal :

از فرم سیستم بدیدیم که برای هر n_0 مقدار در ورودی برای $n > n_0$ نیاز نداریم در حقیقت آنچه که می‌خواهیم و سیستم علت است.

* Stable (BIBO) :

$$\forall n \quad |x[n]| \leq M$$

$$|y[n]| = \begin{cases} |x[n]| & n \neq 0 \\ 1 & n = 0 \end{cases} \leq \begin{cases} M & n \neq 0 \\ 0 & n = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} y[n] = M \Rightarrow \text{سیستم کراندار و پایدار است}$$

$$(g) \quad y[n] = x[4n+1]$$

* Memory less :

خیر سیستم حافظه دار است زیرا :

$$n=1 \Rightarrow y[1] = x[5]$$

از آنجا که خروجی در لحظه $n=1$ به ورودی در لحظه غیر از لحظه $n=1$ وابسته است پس سیستم حافظه دار است.

* Time Invariant :

$$x_1[n] \rightarrow y_1[n]$$

$$x_2[n] = x_1[n+n_0] \rightarrow y_2[n] = ? y_1[n+n_0]$$

$$y_2[n] = x_2[4n+1] = x_1[4n+1+n_0]$$

$$y_1[n+n_0] = x_1[4n+4n_0+1]$$

$$\Rightarrow y_2[n] \neq y_1[n+n_0] \Rightarrow \text{سیستم TV}$$

(Not Time Variant)

* Linear :

$$x_1[n] \rightarrow y_1[n]$$

$$x_2[n] \rightarrow y_2[n]$$

$$x_3[n] = ax_1[n] + bx_2[n] \rightarrow y_3[n] = ay_1[n] + by_2[n] \quad ?$$

$$y_3[n] = x_3[4n+1] = ax_1[4n+1] + bx_2[4n+1] \\ = ay_1[n] + by_2[n] \Rightarrow \text{سیستم خطی است}$$

* Causal :

سیستم غیر علی است زیرا :

$$n=1 \rightarrow y[1] = x[5]$$

سیستم برای می‌سازد خروجی به ورودی در مقداری بیشتر از مقدار آن در همان لحظه نیاز دارد (آینده‌نگر) پس سیستم علی نیست.

* Stable (BIBO) :

$$\forall n \quad |x[n]| \leq M \quad 4n+1 \geq 1 \\ \downarrow \\ |y[n]| = |x[4n+1]| \leq |x[n]| \leq M$$

$$\Rightarrow |y[n]| \leq M \quad \text{for all } n$$

پس سیستم پایدار و با محدود است.

□ جمع بندی :

c: Memory less, linear, causal

f: Memory less, linear, causal, stable

g: linear, stable.

30- Is it Invertible? if yes, Inverse structure? if no, give example ....

(c) $y[n] = n x[n]$

$$y_1[n] = y_2[n] \Rightarrow x_1[n] \stackrel{?}{=} x_2[n]$$

$$y_1[n] = y_2[n] \Rightarrow n x_1[n] = n x_2[n] \rightarrow \text{if } n=0 \dots$$

واریون بندر نیست، مثل تقصیر:

λ. 0] - $\delta[n]$ و $2\delta[n]$ ضرب کردن می دهند ...

(d) $y(t) = \int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau$

$$y_1(t) = y_2(t) \rightarrow x_1(t) \stackrel{?}{=} x_2(t)$$

$$y_1(t) = y_2(t) \Rightarrow \int_{-\infty}^t x_1(\tau) d\tau = \int_{-\infty}^t x_2(\tau) d\tau$$

$$\Rightarrow \int_{-\infty}^t \underbrace{(x_1(\tau) - x_2(\tau))}_{=0} d\tau = 0 \Rightarrow x_1(t) = x_2(t)$$

واریون بندر نیست.

$$y(t) = \frac{d}{dt} x(t)$$

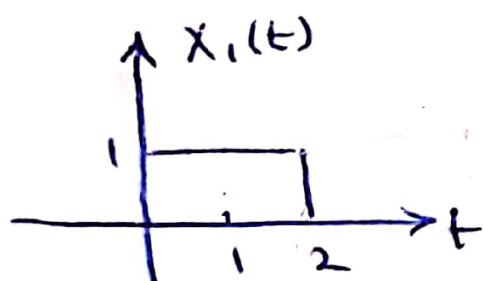
همچنین داریم آن :

$$(K) \quad y[n] = \begin{cases} x[n+1] & n \geq 0 \\ x[n] & n \leq -1 \end{cases}$$

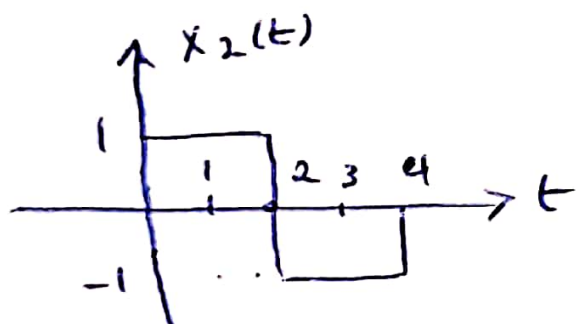
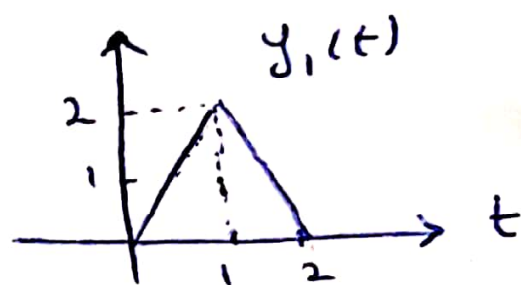
واریون نیز نیست ؛ زیرا :

$\delta[n]$ و $2\delta[n]$ هر دو ضربه یکسان ($= 0$) هستند.

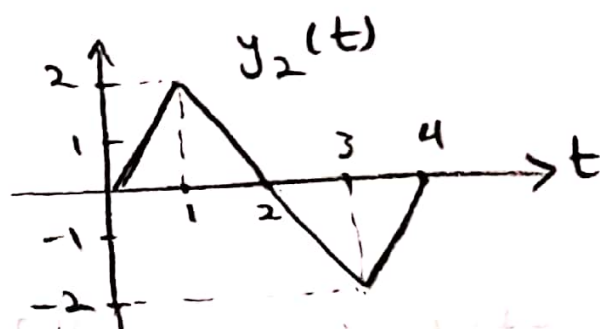
31-(a)

LTI

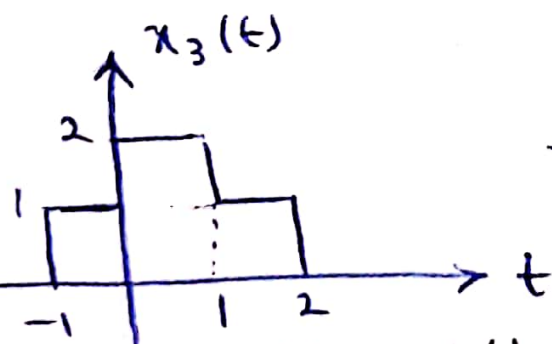

LTI

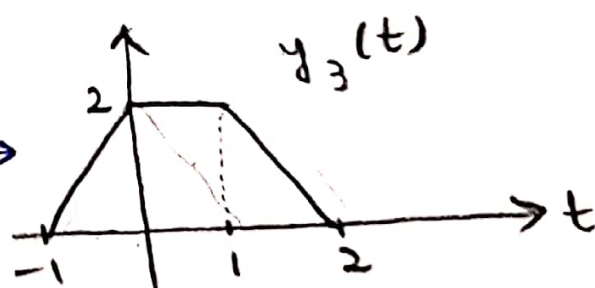

$$x_2(t) = x_1(t) - x_1(t-2) \xrightarrow{\text{LTI}} y_1(t) - y_1(t-2)$$

(b)

LTI

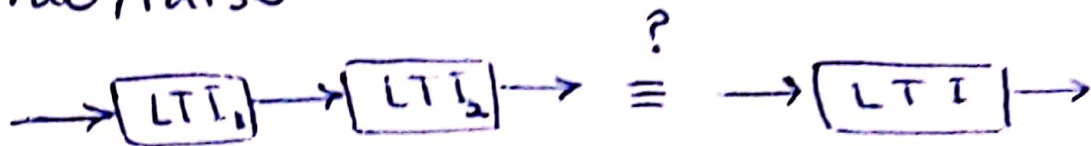

$$x_3(t) = x_1(t) + x_1(t+1) \xrightarrow{\text{LTI}} y_1(t) + y_1(t+1)$$

42 - True/False

(a)

صحيح است؛ زیرا: $x_1(t) \xrightarrow{S_1} y_1(t)$, $y_1(t) \xrightarrow{S_2} z_1(t)$ (درست S_2 و S_1)
 $x_2(t) \xrightarrow{S_1} y_2(t)$, $y_2(t) \xrightarrow{S_2} z_2(t)$ (درست LTI هتند)

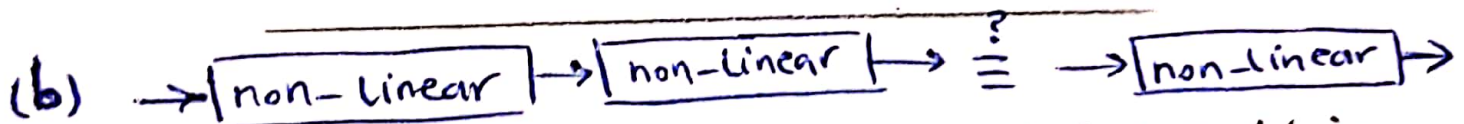
$ax_1(t) + bx_2(t) \xrightarrow{S_1} ay_1(t) + by_2(t)$: S_1 is linear
 $ay_1(t) + by_2(t) \xrightarrow{S_2} az_1(t) + bz_2(t)$: S_2 is linear

$ax_1(t) + bx_2(t) \xrightarrow{S_1, S_2} az_1(t) + bz_2(t)$ $\rightarrow$
 (1) پس سیستم معادل، سریستین دو سیستم S_1 و S_2 ، خطی است.

$x_1(t+t_0) \xrightarrow{S_1} y_1(t+t_0)$: S_1 is TI
 $y_1(t+t_0) \xrightarrow{S_2} z_1(t+t_0)$: S_2 is TI

$x_1(t+t_0) \xrightarrow{S_1, S_2} z_1(t+t_0)$ $\rightarrow$
 پس سیستم معادل سریستین S_1 و S_2 ، تغییرناپذیر با زمان است.

$\Leftarrow$ در مجموع از دو رابط (1) و (2) سیستم معادل سری کردن دو سیستم LTI، خورش LTI است.

غلط است زیرا: $x(t) \xrightarrow{\boxed{y(t)=x(t)+1}} y(t) \xrightarrow{\boxed{z(t)=y(t)-1}} z(t)$
 غیر خطی غیر خطی

$\equiv x(t) \xrightarrow{\boxed{z(t)=x(t)}} z(t)$ خطی است.

(c) $y[n] = y_2[2n] = y_1[2n] + \frac{1}{2}y_1[2n-1] + \frac{1}{4}y_1[2n-2]$
 $= x[n] + \frac{1}{2}x[n-1] + \frac{1}{4}x[n-2]$

مثابه قبل هم ابار سه شری که سیستم خطی و تغییرناپذیر با زمان است. (LTI)

$y_2(t)$ خروجی سیستم دوم و $y_1(t)$ خروجی سیستم اول است.